

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi lähetetyistä työntekijöistä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 138/1999 vp laiksi lähetetyistä työntekijöistä sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Eduskunta, jolle työasiainvaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 7/1999 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

lähetetyistä työntekijöistä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sovellettamisala

Tätä lakia sovelletaan työsopimuslain (320/1970) 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua työsopimuksen perusteella tehtävään työhön, jota lähetetty työntekijä tekee Suomessa.

Lähetetyllä työntekijällä tarkoitetaan työntekijää, joka työskentelee tavallisesti muussa valtiossa kuin Suomessa ja jonka toiseen valtioon sijoittautunut, työnantajana toimiva yritys työsuhteen kestäessä lähettää rajoitetuksi ajaksi työhön Suomeen tarjotessaan valtioiden rajat ylittäviä palveluja, kun

1) työntekijä lähetetään yrityksen johdolla ja lukuun tehtävään työhön työnantajan ja Suomessa toimivan palvelujen vastaanottajan välillä tehdyn sopimuksen nojalla,

2) työntekijä lähetetään työhön samaan yritysryhmään kuuluvaan toimipaikkaan tai yritykseen, tai

3) työntekijä lähetetään työhön toisen yrityksen käyttöön, ja työnantaja on tilapäistä työvoimaa välittävä tai työvoiman vuokrausta harjoittava yritys.

Tätä lakia ei sovelleta kauppamerenkulkuharjoittavien yritysten aluksilla työskentelevään henkilökuntaan. Julkisen keskushallintoviranomaisen hankintasopimuksen perusteella tehtävään työhön sovelletaan ainoas-

taan tämän lain 9 §:n säännöksiä toimivaltaisesta tuomioistuimesta.

2 §

Sovellettavat työehtoja ja -oloja koskevat säännökset ja määräykset

Lähetetyn työntekijän työsopimukseen sovellettava laki määräytyy sopimusvelvoitteisiin sovellettavaa lakia koskevan yleissopimuksen (SopS 30/1999) mukaan.

Jos lähetetyn työntekijän työsopimukseen tulee sovellettavaksi vieraan valtion laki, seuraavia Suomen lain säännöksiä sovelletaan kuitenkin siltä osin kuin ne ovat työntekijän kannalta edullisempia kuin muuten sovellettavaksi tulevan lain säännökset:

1) työaikaan perustuvien korvausten ja korotetun palkan osalta työaikalain (605/1996) 22—25 §, 33 §:n 2 ja 3 momentti sekä leipomotyölain (302/1961) 5 §,

2) työ- ja lepoaikojen noudattamisen osalta työaikalain 6—14, 16—21 ja 26—32 § sekä 33 §:n 1 momentti,

3) vuosiloman, vuosilomapalkan ja lomakorvauksen määräytymisen osalta vuosilomalain (272/1973) 3 ja 6—14 §,

4) palkan määräytymisen ja työsuhdeasunnon osalta työsopimuslain 27, 28 ja 31 §, sekä

5) perhevapaisiin liittyvän sääntelyn osalta työsopimuslain 35 b sekä 35 i ja 35 j §.

Edellä 2 momentissa säädetyn edellytyksien lähetetyn työntekijän työsopimukseen sovelletaan lisäksi työsopimuslain 17 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja yleissitovien työehtosopimusten vuosilomaa, työaikaä sekä työturvallisuutta koskevia määräyksiä.

Lähetetylle työntekijälle tulee maksaa vähimmäispalkka, jona pidetään työsopimuslain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua työehtosopimuksen perusteella määräytyvää vastiketta.

Lähetetyn työntekijän työhön sovelletaan 2 momentin estämättä työsopimuslain 8 §:ää, 17 §:n 3 momenttia ja 52 §:ää sekä naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986), jäljempänä tasa-arvolaki, 6 ja 7—9 §:ää, työturvallisuuslakia (299/1958), työterveyshuoltolakia (743/1978) sekä nuorista työntekijöistä annettua lakia (998/1993) ja niiden nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä.

3 §

Eriyiset korvaukset palkanosana

Määritettäessä, täyttääkö lähetetylle työntekijälle maksettava palkka 2 §:n 2 ja 4 momentissa asetetut vaatimukset, sellaiset lähetettyä olosta työntekijälle maksettavat erityiset korvaukset, jotka eivät koske lähetettyä olosta johtuneita tosiasiallisia kustannuksia, katsotaan osaksi työntekijän palkkaa.

4 §

Eräitä töitä koskeva kynnysaika

Mitä edellä 2 §:n 2 momentin 1, 3 ja 4 kohdassa sekä 3 ja 4 momentissa säädetään palkallisesta vähimmäisvuosilomasta ja -palkasta, ei sovelleta ammatti- tai erikoistyöntekijän suorittamaan tavarankäynnin ensimmäiseen kokoamis- tai asennustyöhön, jos se muodostaa olennaisen osan tavarankäynnin toimitussopimuksesta ja on välttämätön toimitettujen tavarankäynnin saattamiseksi käyttökuntoon ja lähetettyä olo kestää enintään kahdeksan päivää.

Edellä 1 momentissa säädettyä ei sovelleta rakennusalan töihin, jotka koskevat rakentamista, korjaamista, kunnostamista, rakenteiden muuttamista ja hajottamista. Näihin töihin luetaan myös kaivaminen, maanrakennus, valmisosien asentaminen ja purkaminen

sekä varustamis-, asennus-, muutos-, purkamis-, kunnossapito-, huolto-, maalaus-, puhdistus- ja parannustyöt.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua työntekijän lähetettyä olon kestoa otetaan huomioon viimeisten 12 kuukauden ajalta kaikki jaksot, joina kyseistä työtä on tehnyt saman työnantajan lähettämä työntekijä.

5 §

Työaika-asiakirjat ja vuosilomakirjanpito

Lähetetyn työntekijän työhön sovelletaan, mitä työaikalain 36—37 a §:ssä säädetään työaika-asiakirjoista ja vuosilomalain 18 §:ssä vuosilomakirjanpidosta. Työnantajan tulee lisäksi noudattaa, mitä työaikalain 34 ja 35 §:ssä säädetään tai muuta työntekijälle samantasoisien suojan turvaavaa menetelyä.

6 §

Työnantajan korvausvelvollisuuteen sovellettavat säännökset

Sovellettaessa tämän lain mukaiseen työsuhteeseen työsopimuslakia määräytyy työnantajan vahingonkorvausvelvollisuus työsopimuslain 51 §:n 1 momentin mukaisesti.

Työnantajan velvollisuuteen maksaa tasa-arvolain 8 §:ssä säädetyn syrjinnän perusteella hyvitystä sovelletaan mainitun lain 10 §:n 1—3 ja 5 momenttia sekä 11 §:ää ja soveltuvin osin 10 §:n 4 momenttia.

7 §

Korvauksen ja hyvityksen vaatiminen

Edellä 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen korvausten vaatimista koskeva kante tulee nostaa työaikalain 38 §:ssä säädettyssä ajassa. Edellä 2 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen korvausten vaatimista koskeva kante tulee nostaa vuosilomalain 15 §:ssä säädettyssä ajassa.

Hyvityksen tai muun korvauksen vaatimiseen tasa-arvolain 8 §:ssä säädetyn syrjinnän perusteella sovelletaan mainitun lain 12 §:n 2 ja 3 momenttia sekä 13 §:ää.

8 §

Valvonta

Tämän lain noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset lukuun ottamatta 2 §:n 5 momentissa mainittuja tasa-arvolain säännöksiä, joiden noudattamista valvovat tasa-arvovaltuutettu ja tasa-arvolautakunta.

Työnantajan, tai jos työnantajalla ei ole liikepaikkaa Suomessa, työn teettäjän on pyynnöstä annettava työsuojeluviranomaisille työsopimuslain 4 §:n 3 momentin mukainen selvitys tässä laissa tarkoitetuista, lähetetyn työntekijän työsovimukseen sovellettavista työehdoista.

9 §

Toimivaltainen tuomioistuin

Sen lisäksi, mitä tuomioistuimen toimivaltasta muualla laissa säädetään tai Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään, tässä laissa tarkoitettuihin oikeuksiin tai velvollisuuksiin perustuva kanne voidaan nostaa Suomessa sen paikkakunnan käräjäoikeudessa, missä työntekijä tekee tai on teh-

nyt tämän lain mukaista työtä lähetettynä työntekijänä.

10 §

Toimeenpano

Tämän lain toimeenpanosta sekä siihen liittyvästä tietojen antamisesta ja yhteistyöstä muiden jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa vastaa työsuojelusta ja sen valvonnasta vastaava ministeriö, jonka tulee toimia toimeenpanoa koskevissa kysymyksissä tarvittaessa yhteistyössä työsuhde- ja työaikalainsäädännön valmistelusta vastaavan ministeriön kanssa.

11 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

työsopimuslain 17 ja 51 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä huhtikuuta 1970 annetun työsopimuslain (320/1970) 17 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 402/1999, ja
muutetaan 51 a §, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

51 a §

Työsopimukseen sovellettava laki

Jos työsovimuksella on liittymä useampaan kuin yhteen valtioon, työsovimukseen sovellettava laki määräytyy Rooman yleissopi-

muksen mukaisesti. Lähetetyn työntekijän työsovimukseen sovellettavasta laista säädetään lisäksi lähetetyistä työntekijöistä annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta .

Laki**ulkomaalaislain 29 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun ulkomaalaislain (378/1991) 29 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 639/1993, ja
muutetaan 29 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

29 §

Työnantajan velvollisuudet

 Ulkomaisen työnantajan palveluksessa olevien työntekijöiden työskennellessä urakointi- tai aliurakointityössä taikka vuokratyövoimana sovelletaan 1 ja 2 momentin säännök-

siä työnantajan velvollisuuksista urakan tai aliurakan antajaan taikka työn teettäjään. Noudatettavien työehtojen osalta sovelletaan kuitenkin, mitä lähetetyistä työntekijöistä annetussa laissa (/) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta .

 Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 1999
